

‘Ik wilde mijn geloof in de praktijk brengen’

De 35-jarige Matthé Uijtewaal werkte twee jaar lang met zeer arme Mexicaanse immigranten in Gainesville, VS. Afgelopen juni keerde hij terug. Matthé was uitgezonden via Fidesco. Fidesco is een katholieke ontwikkelingsorganisatie, verbonden aan de Emmanuëlgemeenschap, die vrijwilligers uitzendt naar projecten die bijdragen aan de volledige ontwikkeling van mensen. De redactie sprak met Matthé over zijn drijfveren om dit werk te doen.

Jong en beziel

Waarom heb je gekozen voor dit vrijwilligerswerk en waarom via Fidesco?

Ik heb een katholieke opvoeding gehad. Tijdens mijn studententijd in Nijmegen kwam ik in aanraking met de Emmanuëlgemeenschap en ben ik daar lid van geworden. Na mijn studie ben ik naar Duitsland verhuisd, om daar als

Bij de koffiekar voor de dagloners

natuurkundige te werken. Ook daar heb ik mij aangesloten bij de Emmanuëlgemeenschap. In die jaren is mijn geloof gegroeid en ontstond het verlangen om mijn geloof meer in de praktijk te brengen, door arme mensen te helpen, het liefst in een katholieke omgeving. Juist op het moment dat het project aan de universiteit waarvoor ik werkte ten einde liep, zochten ze bij Fidesco, verbonden aan de Emmanuëlgemeenschap, iemand die voor twee jaar naar de VS op missie wilde. Ik was in die tijd Spaans aan het leren en had daarvoor de Camino de Santiago gelopen. Zo kwam alles bij elkaar. In het najaar van 2012 ben ik vertrokken. Normaal duurt de voorbereidingsperiode ongeveer een jaar. Daarin leer je over het land waar je heengaat en hoe het is om voor een langere periode alles achter te laten. Ook wordt er dan gekeken of het beeld dat je hebt bij het doen van vrijwilligerswerk overeenstemt met de visie van Fidesco. Omdat ik de organisatie al kende en er een dringende vacature was, ging het bij mij allemaal veel sneller.

Concreet ging ik werken in het John Paul II Training Centre in Gainesville, een stad in het Zuiden van de VS, vooral bekend vanwege de kippenindustrie. Het is na Los Angeles en Chicago de stad met de meeste migranten in de Verenigde Staten. Deze migranten komen vooral uit Mexico en uit andere landen in Latijns-Amerika. Het trainingscentrum steunt de armen in de stad op drie vlakken: tegemoet komen aan de basisbehoeften (voedsel, kleding, gezondheidszorg), scholing en spirituele vorming. Elke ochtend gingen we met koffie en thee naar

de *Esquina*, waar de dagloners zich verzamelen in de hoop dat iemand hen voor een dag werk aanbiedt. Een deel van deze migranten heeft een *greencard*, een werkvergunning, een deel ook niet. Vaak worden ze uitgebuit door de werkgevers en aan het einde van de dag niet betaald. Omdat ze deels illegaal zijn en omdat ze zwartwerken, is het moeilijk deze praktijken te bestrijden. Verder gaf ik Engelse les en computerles aan de bezoekers van het centrum, en bracht ik voedselpakketten rond bij de armste gezinnen in de wijk.

Bij veel Latijns-Amerikanen is het geloof meer onderdeel van het dagelijks leven dan bij ons. Hoe heb je dat ervaren?

Tijdens het uitdelen van de koffie werd er gebeden en voorgelezen uit de Bijbel. Voor veel mannen was dit nog belangrijker dan de koffie zelf. Naast het rondbrengen van voedsel, brachten we de rozenkrans bij sommige gezinnen. Na twee weken ging deze dan, in een kleine rituele processie, naar het volgende gezin. Ik voelde me thuis in deze katholieke omgeving. De Mexicanen houden vaak grote processies bij allerlei katholieke feestdagen. Dat gaat gepaard met muziek en dans. Het is ook echt een sociaal gebeuren. De meeste migranten zijn heel religieus, maar gaan niet altijd naar de kerk. We gingen met hen in gesprek als we voedsel brachten en stimuleerden hen ook te bidden en naar de kerk te gaan.

Missionarissen spreken over wederkerigheid; ze hebben niet alleen iets gebracht maar ook veel teruggekregen. Geldt dat ook voor jou?

Ik heb ervaren dat het veel voldoening geeft om anderen te helpen. Ik kreeg veel dankbaarheid van de mensen daar. Ze waren heel genereus en nodigden ons vaak uit. Ik wil, nu ik terug ben, hier vrijwilligerswerk gaan doen, maar heb nog niet iets gevonden wat goed bij me past. Ook bij een nieuwe baan zou ik aspecten van geloof en wetenschap graag met elkaar combineren.

Mijn geloof heeft zich verdiept in de periode dat ik in de VS was. Het is een uitdaging om dat geloofsleven nu op peil te houden. In Gainesville ging ik elke dag naar de kerk. Dat mis ik, nu ik terug ben in Nederland. Het is moeilijk hier elke dag een mis bij te wonen.

Hoe zie je de rol van religie in de Nederlandse maatschappij?

Het katholieke geloof vormt voor mij een kompas, het geeft antwoord op morele vragen. Als je niet gelooft, waarop baseer je dan wat goed is en wat niet? Het geloof was vroeger veel meer aanwezig in het dagelijkse leven en het zorgde voor cohesie. Nu religie steeds minder een rol speelt, wordt ook de cohesie minder. In veel parochies mis ik het echte gemeenschapsleven. Zeker voor jongeren zijn er weinig gemeenschappen waar zij zich bij aan kunnen sluiten. Dat zie ik wel bijvoorbeeld bij de Emmanuëlgemeenschap of bij de broeders van Sint Jan. De toekomst van religie zit voor mijn gevoel in dat soort groepen.

Erica Op 't Hoog / Chantal Tieleman

FIDESCO is een internationale katholieke organisatie, die in 1980 is ontstaan in Frankrijk. Fidesco heeft als doel het uitzenden en begeleiden van vrijwilligers om in ontwikkelingslanden bij te dragen aan de volledige ontwikkeling van de bevolking. Fidesco zendt vrijwilligers uit naar ontwikkelingsprojecten van de lokale kerk. Ze werken altijd in teams. De lokale kerk zorgt voor kost en inwoning, en de vrijwilligers ontvangen een onkostenvergoeding. Meer informatie: www.fidesco.nl

De Gemeenschap Emmanuël is een internationale beweging, die present is in 57 landen in vijf continenten. De Gemeenschap bestaat uit echtparen, gezinnen, alleenstaanden, priesters en leken die zijn toegewijd in het celibaat. Zij proberen dienstbaar te zijn en Christus te verkondigen in de wereld. De leden zijn ten diepste verbonden met de katholieke Kerk, haar leer en traditie, maar zijn tegelijk ook mannen en vrouwen van deze tijd.

Convivio: gemeenschapsbijeenkomst

Voedsel voor de Voedselbank wordt uitgeladen

Rozenkransgebed